

СЪСТОЯНИЕ НА ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ

СХЕМА 1.

Общи тенденции за развитие

- приоритетен отрасъл;
- ръст на туристическото търсене;
- урбанизиране на някои морски и планински курорти;
- недобре развити алтернативни форми на туризъм;
- частично реализирани екопроекти;
- разработена национална стратегия и план за действие за развитие на екотуризма в България през 2004 г.;
- устойчивият туризъм е все още теоритична постановка.

Нормативна база и организация

- наличие на документи, регламентиращи туризма като отрасъл;
- често променяща се нормативна база;
- няма разработена национална стратегия за развитие на туризма;
- туризмът като структура все още търси своето място в държавното устройство;
- наличие на браншови, продуктови и други туристически организации.

*зависимост,
влияние*

ТУРИЗЪМ В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

*традиции,
специфичност*

ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА СЕЛИЩАТА В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

- съхранено богато културно-историческо наследство;
- традиционни занаяти, обичаи, празници;
- архитектурни резервати – родопска архитектура.

СХЕМА 2.

ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ

Зависимост,
обвързаност

СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

РЕГИОНАЛЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2007-2013

СИЛНИ СТРАНИ:

- Геостратегическо положение на района, през който минават Европейски коридори 4, 8 и 9;
- Съхранено биоразнообразие;
- Сравнително добре развит туризъм /балнео-, конгресен, зимен/
- Наличие на ресурси за възобновяеми енергийни източници;
- Енергиен комплекс от национално значение;
- Наличие на научноизследователски и университетски центрове;
- Относително голям брой малки и средни предприятия;
- Диференцирана отраслова структура;
- Потенциал за развитие на туризма.

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- Нарастващо търсене на разнообразни туристически продукти;
- Трансгранично сътрудничество с Гърция и Турция;
- Развитие на европейските транспортни коридори;
- Достъп до финансови ресурси за подкрепа развитието от фондове на ЕС;
- Увеличаване търсенето на екологично чисти продукти;
- Разширяване на пазарите в следствие на присъединяването към ЕС;
- Развитие на културните индустрии;
- Средства от фондове на ЕС;
- Развитие на екотуризъм с използване на богатите природни ресурси.

ТУРИЗЪМ В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

СИЛНИ СТРАНИ:

- Съхранена природна среда;
- Наличие на природни ресурси;
- Духовно-културен потенциал;
- Специфичен и индивидуален характер;
- Традиции в областта на туризма;
- Туристически център с национално значение – КК „Пампорово“

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- Развитие на устойчив туризъм;
- Предлагане на комплексен туристически продукт – разнообразни форми на туризъм;
- Осъществяване на трансгранично сътрудничество;
- Участие в проекти за осигуряване на финансови средства от фондове на ЕС;
- Развитие на екотуризъм с използване на богатите природни ресурси.

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ НА СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

СХЕМА 3.

- ПРЕДПОСТАВКА ЗА УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ
- ЗНАЧИТЕЛЕН ПОТЕНЦИАЛ ЗА ПРИОРИТЕТНО РАЗВИТИЕ НА ЕКОТУРИЗЪМ

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ЛЕГЕНДА:

- ◆ природни резервати
- × защитени местности
- пещери
- ◇ природни забележителности

БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Растителни съобщества. Особености в растителното богатство на отделните райони:

- вековни смърчово-букови гори, остатък от автохтонната растителност на Родопите;
- ендемични, реликтни, застрашени за Европа растения по варовиковите скали на каньоните на реките Триградска, Буйновска и Чаирска;
- източно-средиземноморска и ориенталска флора - сухите карстови терени край с. Триград;
- естествена 200-годишна гора от бяла ела, черен бор, обикновен бук и смърч - в резервата Казаните край с. Мугла;
- люлякови формации в района на Триград на 1600 м надм. вис., което е нетипично за вида и е интересен екологичен феномен;
- смесена гора от обикновен бук и бял бор - покриваща западните склонове на връх Ком, илюстрира характерния за този горски пояс процес на изместване на бора от бука;
- ливада - в подножието на връх Ком с разнообразие на видове от различен екологичен тип.

Животинският свят в Родопите, е най-богатият в сравнение с другите български планини.

КЛИМАТИЧНИ И БАЛНЕОЛОЖКИ РЕСУРСИ

ЛЕГЕНДА:

- ◆ минерални води
- курорти
- курорти от местно значение
- ◇ курорти планински от национално значение
- ◇ курорти от местно значение

КЛИМАТИЧНИ РЕСУРСИ

- най-благоприятен климат в сравнение с другите планини в България;
- брой дни със снежна покривка – 150 средно/годишно;
- не се наблюдава образуването на лавини;
- малък брой дни с мъгла;
- малка средна годишна скорост на вятъра;
- преходно-континентален климат със средиземноморско влияние и планински климат;
- климатопрофилактика и климатолечение.

БАЛНЕОЛОЖКИ РЕСУРСИ

- **Михалковски басейн:** Михалково, Devin; Беденски минерални бани, Посестра.
- **Мадански басейн:** с. Баните, Мадан, с. Ерма река, с. Върбина, с. Долно Влахово.
- Най-въглекиселите минерални води в България – Михалково.
- Значителен дебит: Devin 31 l/s, Михалково 15 l/s, Беденски бани 1 l/s.
- Балнеопрофилактика и балнеолечение.

ВОДНИ БАСЕЙНИ И РЕЛЕФ

- ❖ реки и езера;
- ❖ язовири и микроязовири;
- ❖ карстови извори;
- ❖ водопади;

- ❖ планински релеф;
- ❖ разнообразни форми – ждрела, скални феномени, пещери, каньони и пр.

СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ РАЗПОЛАГА С ИЗКЛЮЧИТЕЛНО БОГАТИ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, КОИТО СА ОСНОВНА ЧАСТ ОТ ТУРИСТИЧЕСКИЯ Й ПОТЕНЦИАЛ

АНТРОПОГЕННИ РЕСУРСИ НА СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

- ПРЕДПОСТАВКА ЗА УСТОЙЧИВ КОМПЛЕКСЕН ТУРИЗЪМ
- СПЕЦИФИЧЕН ХАРАКТЕР

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИ ПАМЕТНИЦИ

- ЛЕГЕНДА:**
- † черкви
  - ✕ параклиси
  - △ крепости
  - исторически местности
  - ▲ мостове
  - мемориални паметници

МУЗЕИ И ГАЛЕРИИ

- ЛЕГЕНДА**
- истори-чески музеи
  - ◆ мемориал-ни музейни сбирки
  - ★ етнограф-ски музеи
  - ◇ галерии

ОБРАЗЦИ НА РОДОПСКАТА ЖИЛИЩНА АРХИТЕКТУРА, ТРАДИЦИИ, ЗАНАЯТИ, ФОЛКЛОР

- ЛЕГЕНДА:**
- конаците на среднородопските феодали
  - характерни родопски къщи
  - етнографски комплекси
  - етнографски ареален комплекс
  - традиционни занаятчийски средища
  - селища си традиционен фолклор, празници и обичаи

СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ РАЗПОЛАГА С ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА КОМПЛЕКСЕН ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ, КАКТО И ЗА СЪЧЕТАВАНЕ НА ЕКОТУРИЗЪМ И КУЛТУРНО-ПОЗНАВАТЕЛЕН ТУРИЗЪМ

СХЕМА 5.

РАЗРАБОТЕНИ СТРАТЕГИИ И ПРОГРАМИ НА ОБЩИНСКО И ОБЛАСТНО НИВО:

- оценява се значителният туристически потенциал;
- посочва се неефективното му използване;
- развитието на туризма се определя като стратегическа цел;
- посочва се слабото развитие на алтернативните форми на туризъм;
- оценява се приоритетно развитието на екотуризма;
- посочват се ограничените финансови ресурси за развитие;
- посочва се недоброто състояние на техническата инфраструктура;
- отчита се необходимостта от информационно и институционално осигуряване на туристическата дейност.

РАЗРАБОТЕН РЕГИОНАЛЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕКОТУРИЗМА – ЕКОРЕГИОН ЗАПАДНИ РОДОПИ:

- екотуризмът да бъде един от водещите сектори на икономическото развитие;
- съхранение на природното и културно наследство;
- развитие на екотуристическия бизнес;
- регионално и местно развитие.

ПЛАНИРАНЕ НА ТУРИЗМА В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

УЧАСТНИЦИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА И УПРАВЛЕНИЕТО НА ТУРИЗМА:

- областна и общинска администрация;
- браншови организации;
- съвети по туризъм;
- други НПО;
- туристически информационни центрове;

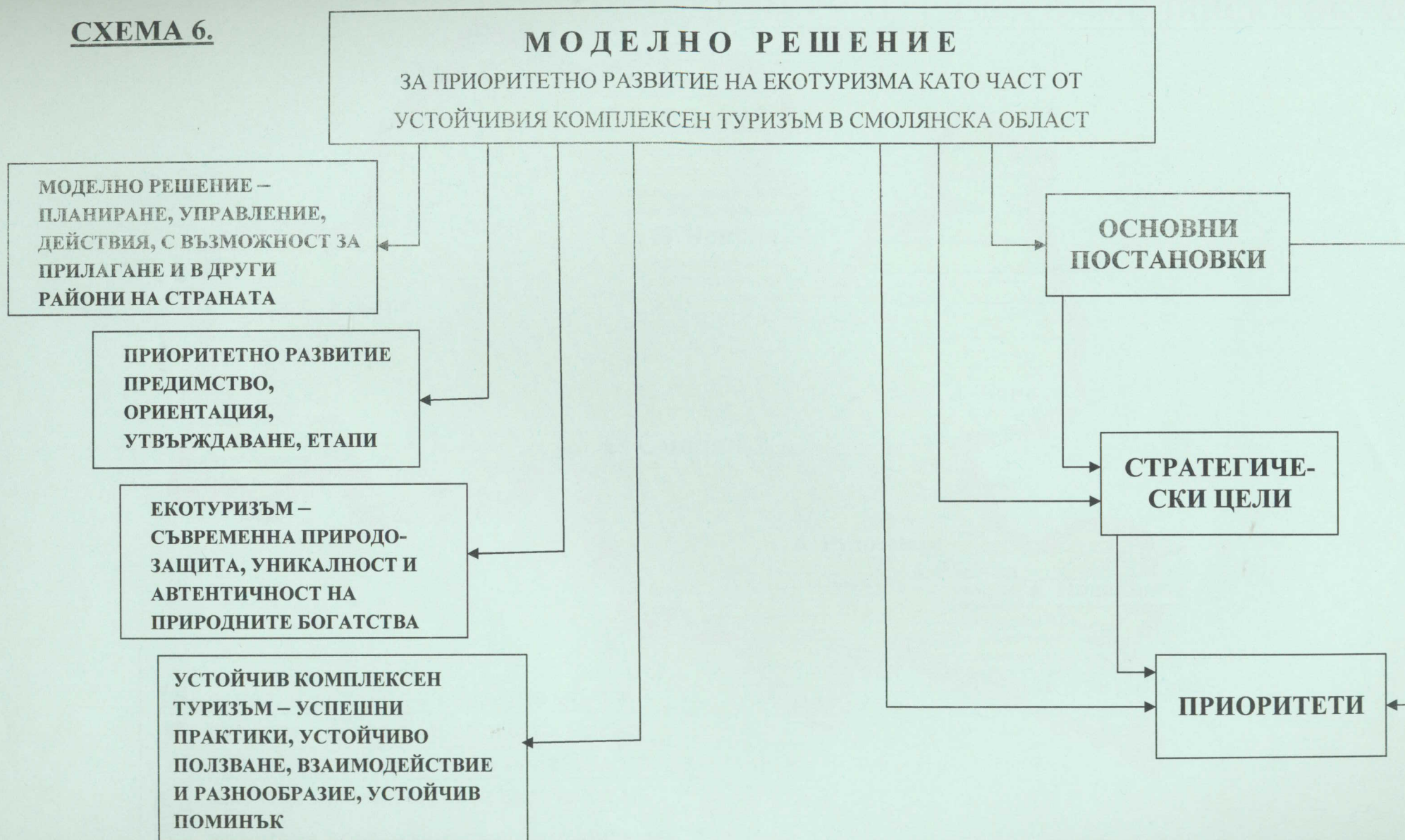
РАЗРАБОТЕНИ НОВИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ ЗА ТУРИЗЪМ:

- „Спортно-туристически център „Перелик” – Смолян;
- Курортен квартал „Райковски ливади” – Смолян;
- Вилни селища м. „Хайдушки ливади”;
- Курортни ядра „Студенец”, „Ардашлъ” и „Язовира” – КК „Пампорово”;
- Спортен и туристически център – Чепеларе;
- Център за селски туризъм - Чепеларе;
- други.

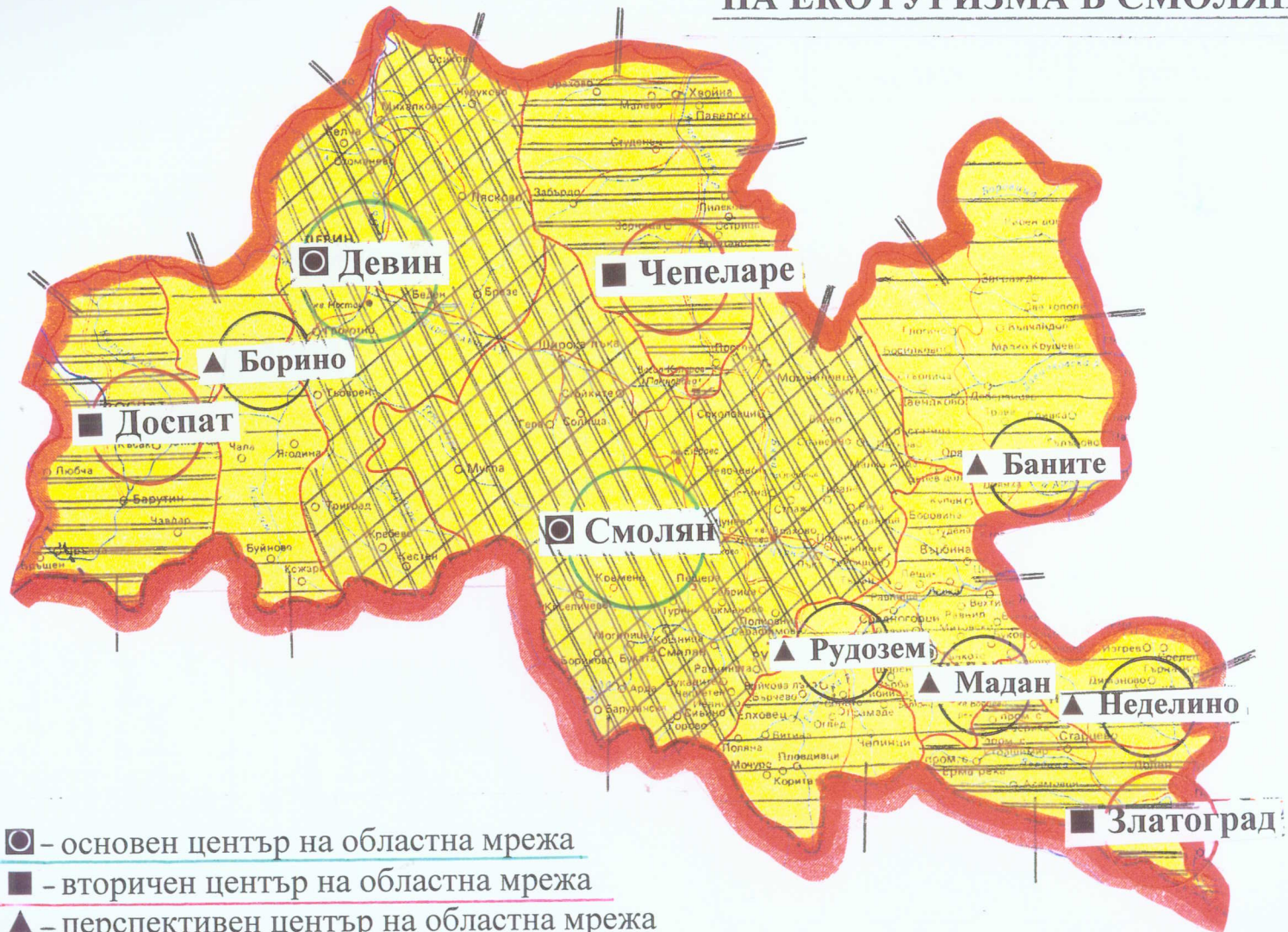
РАЗРАБОТЕНИ НОВИ ПРОЕКТИ ЗА ЕКОТУРИЗЪМ:

- ГЕФ проект „Опазване на глобално значимото биологично разнообразие в ландшафта на Родопите;
- Проект за обявяване на ПП „Западни Родопи”;
- Проект за обявяване на ПП „Източни Родопи”
- Проект за обявяване на ПП „Преспа-Добростан”;
- „Защитените местности – скритите перли на Родопите”.

СХЕМА 6.

МОДЕЛНО РЕШЕНИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕКОТУРИЗМА В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

- - основен център на областна мрежа
- - вторичен център на областна мрежа
- ▲ - перспективен център на областна мрежа
- ▩ - основна локализация за екотуризъм
- ▨ - вторична локализация за екотуризъм
- ▧ - перспективна локализация за екотуризъм

УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ

